

ANKARA ARMUT'U YETİŞTİRİCİLİĞİ

Ankara armudu (*Pyrus communis* L.), üstün meyve kalitesi ve uzun süre depolanabilme özellikleri nedeniyle çok eski zamanlardan bu yana armut yetiştiricilerinin ilgisini çeken yerli, standart, kışlık çeşitlerimizden birisidir.

TOPRAK İSTEKLERİ

Bir ılıman iklim bitkisi olan armut ülkemizin tüm tarım bölgelerinde yetiştirilmektedir. Ankara armudu da derin, geçirgen, sıcak ve besin maddelerince zengin topraklarda daha iyi gelişmekte ve verimliliği artmaktadır. Çok kuru, az derin ve taşlı topraklarda meyveler şekilsiz ve kumlu olmaktadır. Ağır ve nemli topraklarda ise meyve eti kabalaşmakta, tat yavanlaşmakta, olgunluk gerilemekte ve muhafaza ömrü kısalmaktadır.

ANAÇLAR

Armut Çöğürü: Armut çöğürü üzerinde Ankara armudu ağaçlarının gelişme kuvveti, meyve verim ve kalite özellikleri birbirinden farklılık göstermektedir. Bu anaçlar üzerindeki Ankara armudu genellikle yüksek boylu ve büyük hacimli olmaktadır

Ahlat: Derin kök yapısı nedeniyle özellikle kurak iklim ve toprak şartlarına iyi uyum gösteren ahlat doğal olarak bulunduğu Orta Anadolu'nun dağlık ve kıraç alanlarında çok eski zamanlardan bu yana Ankara armudu ve diğer armut çeşitleri ile aşılanarak anaç olarak

değerlendirilmektedir. Ahlat üzerine aşılı Ankara armudu ağaçları orta kuvvette gelişmektedir.

Ayva: Ankara armudu ile ayva anaçları arasında aşı uyumsuzluğu sorunu bulunmamaktadır. Farklı gelişme kuvvetlerine sahip bulunan klon ayva anaçları arasında bodur olanlar Ankara armudu için tercih edilmelidir. Ankara armudunun bodur ayva anacı üzerinde çöğür anaca göre çiçeklenmesi 3-5 gün daha geç olmakta, ağaç hacmi 8 kat daha küçük ve meyveler % 15 daha iri olmaktadır.

BAHÇE TESİSİ

Ankara armudu ile düzenli bahçeler tesis edilirken 1-2 yaşlı aşılı fidanlar tercih edilmelidir. Çoğu kez çıplak köklü olan fidanlarda dikim periyodu, sonbaharda yaprak dökümünün ardından başlamakta ve ilkbaharda gözler uyanana kadar devam etmektedir. Kışı şiddetli geçen yerlerde dikimin ilkbaharda uyanmanın başlamasından hemen önce yapılması önerilmektedir. Genellikle dikdörtgen ya da kare dikim sisteminin esas alındığı bahçelerde sıra arası ve üzeri mesafeler, kullanılan anaca ve terbiye şekline göre belirlenmektedir. Anaç olarak armut çöğürü kullanılmışsa, 6 x 8 m yada 8 x 8 m; bodur ayva anacı üzerine aşılı olanlarda ve 3 x 4 m dikim aralığında olmalıdır.

İyi bir meyve tutumu için bahçeler, Ankara armudu için uygun tozlayıcılar olan Akça ya da Coscia armut çeşitleri ile birlikte kurulmalıdır. Tozlayıcılar, iki ya da üç sıra Ankara armudu, bir sıra tozlayıcı çeşit veya 8 çeşide en az bir tozlayıcı çeşit düzeninde bahçe içerisine yerleştirilmelidir.

SULAMA

Ayva anacı üzerindeki Ankara armudu ağaçları susuzluğa dayanıklı değildir. Bu bahçeler Ankara koşullarında Mayıs ayından Eylül ayı ortalarına kadar 10 gün aralıklarla yeterli düzeyde sulanmalıdır. Armut çöğürü üzerindeki ağaçlar biraz daha dayanıklı olmakla birlikte gelişme periyodu süresince 20 gün aralıklarla toprağın alt kısımları yeterli düzeyde ıslanacak şekilde sulanmalıdır. Sulama karık, göllendirme, mini yağmurlama ya da damla sulama yöntemlerinden birisi ile yapılmalıdır.

Dikim Mesafeleri

Armut çöğürü üzerine aşılı çeşitlerde dikim mesafesi 5X7m, Ayva üzerine aşılı çeşitlerde 3X5m Bazı ülkelerde ise (0,6-0,8X4m) aralıklarla bahçe tesisi yapılmaktadır. Armut bahçelerinde toprak işlemekten su kaybını azaltmak ve erozyonu önlemek olmalıdır. Su ve rüzgâr erozyonu olan yerlerde daimi veya geçici toprak işleme uygulanır. Kışın örtülü toprak işlemede baklagiller ekilerek çiçeklenme döneminde sürülerek toprağa karıştırılabilir. Kışlık örtü bitkisi olarak buğday, çavdar, kışlık fiğ, yonca kullanılabilir.

GÜBRELEME

Ankara armudunda ağaçların sağlıklı olarak gelişmesi, ürünün verim ve kalitesinin artması için gübrelemeye önem verilmelidir. Üç yılda bir 3-4 ton/dekar hesabıyla sonbaharda yanmış ahır gübresi uygulanmalıdır. Ayrıca toprak ve yaprak analizleri ile bitkinin ihtiyacı olan azot, fosfor, potasyum gibi makro besin maddeleri ile demir gibi mikro besin maddelerinin eksik düzeyleri belirlenerek toprağa ya da yaprağa püskürtme yoluyla bitkiye verilmelidir.

BUDAMA

Ankara armudu fidanlarına değişik doruk dallı terbiye sistemi- ne göre şekil verilmesi uygundur. Bu sistem, bir doruk dalı ve 3 - 5 ana daldan oluşmaktadır. Bu amaçla önce fidanın tepesi, aşı yerinin 75-80 cm üzerinden kesilmekte ve ilkbaharda gelişmenin başlamasıyla birlikte kesilen yerin hemen altından sürgünler meydana

gelmektedir. İlk yılın sonunda bunlardan en üstte kuvvetli gelişen doruk dalı, alt kısımlardan gelişenlerden, aralarında yaklaşık 15 cm mesafe bulunan ve her biri farklı yöne bakan 3-5 tanesi ana dal olarak seçilmekte, bunların gövde ile aralarındaki açının 45-60° olmaları sağlanmakta ve diğer dallar çıkartılmaktadır.

SEYRELTME VE HEREKLEME

Çok ürün yıllarında Ankara armudu ağaçlarında meyve seyreltmesi yapılmalıdır. Bir huzmede en fazla iki meyve kalacak ya da 20-30 yaprağa bir meyve düşecek şekilde Haziran sonu Temmuz başında meyveler henüz küçükken fazla olanları koparılmalıdır. Böylece hem her yıl düzenli bir ürün elde etme imkânı sağlanacak, hem de kalan meyveler daha fazla irileşecek ve kaliteleri yükselecektir.

HASTALIK VE ZARARLILAR

Ankara armudu bahçelerinde, kabuklu bit, kırmızı örümcek, yaprak biti ve psylla zararına karşı, tomurcuklar uyanmadan 15- 20 gün önce, don olmayan günlerde kışlık yağlar kullanılarak mücadeleye başlanmaktadır. Karaleke hastalığı için ilk mücadele tomurcuklar patlayıp yapraklar farekulağı büyüklüğüne ulaştığında ve ardından pembe tomurcuk devresinde % 1'lik bordo bulamacı ya da bakırlı bir fungusit ile yapılmaktadır.

Adres	: Gayret Mahallesi Çınardibi Sokak No: 12 Yenimahalle/ANKARA
Santral	: 0312 344 59 50
Belgegeçer	: 0312 315 60 07
e-mail	: ankara@tarimnet.gov.tr
web	: http://ankara.tarim.gov.tr/

**T.C.
ANKARA VALİLİĞİ
İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü**

ANKARA ARMUT'U YETİŞTİRİCİLİĞİ